

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1

คู่มือปฏิบัติงาน กลุ่มนโยบายและแผน

งานพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก
งานจัดตั้ง ยุบ รวม เลิกสถานศึกษา

นางวาริน นะริน

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คู่มือปฏิบัติงาน

งานนโยบายและแผน

งานพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก
งานจัดตั้ง ยุบ รวม เลิกและการรับหรือให้ออนสถานศึกษา

นางวาริน นะริน

นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการพิเศษ

กลุ่มนโยบายและแผน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1

โทรศัพท์ 055616180 ต่อ 116-117, 055612138

คำนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 5 มาตรา 39 และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มาตรา 8 มาตรา 34 วรรคสอง และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา พ.ศ. 2560 และ(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 256 1 โดยแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็น 10 กลุ่ม

เพื่อให้การปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีการพัฒนาระบบการปฏิบัติงาน ยกระดับคุณภาพ และมาตรฐานการปฏิบัติงาน จึงได้จัดทำ คู่มือปฏิบัติงานขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บุคลากรผู้ปฏิบัติงานใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงานให้เป็นไปในทิศทางและมาตรฐานเดียวกัน สามารถปฏิบัติงานเป็นไปอย่างถูกต้อง รวดเร็ว ลดความผิดพลาดในการปฏิบัติงาน และเพื่อให้การปฏิบัติงานสอดคล้องกับนโยบาย วิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมายการจัดการศึกษา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 มีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สูงสุดต่อทาง ราชการ คู่มือปฏิบัติงานฉบับนี้ มีรายละเอียดของกระบวนการงานและขั้นตอนการปฏิบัติงานการจัดทำแผนพัฒนา การศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดตั้ง ยุบรวม เลิก และโอนสถานศึกษา การบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก การส่งเสริม การจัดการศึกษาทางไกล และระบบคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานดังกล่าว และ ขอขอบคุณผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน ไว้ ณ โอกาสนี้

นางวาริน นะริน

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	
กรอบภารกิจ	1
ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	2
การจัดตั้ง ยุบ รวม เลิก และโอนสถานศึกษา	2
การบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก	5

กรอบภารกิจงาน

ชื่อ	นางวาริน นะริน
ประเภท	วิชาการ
ตำแหน่ง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
ระดับ	ชำนาญการพิเศษ
ตำแหน่งเลขที่	อ 35

หน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

งานนโยบายและแผน

1. งานจัดตั้ง ยุบ รวม เลิก เลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ถ่ายโอนสถานศึกษาไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รับโอนโรงเรียนจากหน่วยงานอื่น
2. งานพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก

คู่มือปฏิบัติงาน การจัดตั้ง ยุบ รวม เลิก และโอนสถานศึกษา

1. ชื่องาน (กระบวนการงาน)

งานจัดตั้ง ยุบรวม เลิก และโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. วัตถุประสงค์

เพื่อให้ประชากรวัยเรียนทุกคนสามารถเข้าถึงการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ ภายใต้การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

3. ขอบเขตของงาน

๓.๑ การจัดตั้งสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๓.๒ การยุบรวม เลิก สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๓.๓ การรับและโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. คำจำกัดความ

การจัดตั้ง ยุบ รวม เลิกสถานศึกษา และโอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง การจัดตั้ง รวม หรือเลิกสถานศึกษาตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดตั้ง รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๐ รวมถึงการดำเนินการขยายชั้นเรียน การรับและโอนสถานศึกษา

5. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

5.1 ศึกษาระเบียบกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการจัดตั้ง ยุบ รวม เลิก สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การขยายชั้นเรียน การรับและโอนสถานศึกษา

5.2 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาเกี่ยวกับสถานศึกษา และความต้องการด้านโอกาสการเข้าถึงบริการการศึกษาของประชากรวัยเรียนภายในเขตพื้นที่การศึกษาและจังหวัด

5.3 จัดทำแผนจัดตั้ง ยุบ รวม เลิก การขยายชั้นเรียน การรับและโอนสถานศึกษา เสนอขอความเห็นชอบคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

5.4 ดำเนินการจัดตั้ง ยุบ รวม เลิก การขยายชั้นเรียน การรับและโอนสถานศึกษา เสนอขอความเห็นชอบคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและโอนสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ

5.5 ติดตาม ประเมิน และรายงานผลการดำเนินงาน

6. ระยะเวลาการปฏิบัติงานแต่ละขั้นตอน

ชื่องาน (กระบวนการ) งานจัดตั้ง ยุบ รวม เลิก และโอนสถานศึกษา	สพท. กลุ่มนโยบายและแผน งานนโยบายและแผน	รหัสเอกสาร :			
ตัวชี้วัดที่สำคัญของกระบวนการ มีระบบการจัดตั้ง ยุบ รวม เลิก และการรับหรือโอนสถานศึกษาในสังกัดเป็นไปตามระเบียบ ขั้นตอน แนวปฏิบัติทำให้เกิดประสิทธิภาพ					
ลำดับที่	ผังขั้นตอนการดำเนินงาน	รายละเอียดงาน	เวลาดำเนินการ	มาตรฐานคุณภาพงาน	ผู้รับผิดชอบ
1	<pre> graph TD A([ศึกษาระดับ ขั้นตอน และ แนวปฏิบัติ]) --> B[ศึกษาสภาพความต้องการด้านโอกาสทางการศึกษา] B --> C[จัดทำแผนจัดตั้ง ยุบ รวม เลิก และโอนสถานศึกษา เพื่อขอความเห็นชอบ] C --> D{ทูลเกล้าฯ พิจารณา} D -- ไม่เห็นชอบ --> C D -- เห็นชอบ --> E[สนับสนุน ช่วยเหลือสถานศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการ] E --> F([ติดตามประเมินผลและรายงาน]) </pre>	ศึกษาระดับ ขั้นตอน และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้ง ยุบ รวม เลิก การรับและโอนสถานศึกษา	15 วัน		เจ้าหน้าที่กลุ่มนโยบายและแผน
2		ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาเกี่ยวกับสถานศึกษา และความต้องการด้านโอกาสการเข้าถึงบริการการศึกษาของประชากรวัยเรียนภายในเขตพื้นที่การศึกษาและจังหวัด	2 เดือน		กลุ่มนโยบายและแผน คณะกรรมการ
3		จัดทำแผนจัดตั้ง ยุบ รวม เลิก การขยายชั้นเรียน การรับและโอนสถานศึกษา เสนอขอความเห็นชอบคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา	2 เดือน	แผนฯ มีความสอดคล้องกับทิศทางการนโยบายของเขตพื้นที่การศึกษา	กลุ่มนโยบายและแผน คณะกรรมการ
4		นำเสนอคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด พิจารณาการจัดตั้ง ยุบ รวม เลิก ขยายชั้นเรียน รับ และโอนสถานศึกษา	2 เดือน	แผนฯ มีความสอดคล้องกับทิศทางการนโยบายของเขตพื้นที่การศึกษา	กลุ่มนโยบายและแผน คณะกรรมการ
5		ดำเนินการจัดตั้ง ยุบ รวม เลิก ขยายชั้นเรียน การรับและการโอนสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ	ตลอดปี	ประสิทธิภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา	กลุ่มนโยบายและแผน คณะกรรมการ
6		ติดตาม ประเมิน และรายงานผลการดำเนินงาน	ตลอดปี	หน่วยงานมีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา	กลุ่มนโยบายและแผน

คำอธิบายสัญลักษณ์ผังขั้นตอน จุดเริ่มต้นหรือสิ้นสุดกระบวนการ กิจกรรมงานหรือการปฏิบัติ การตัดสินใจ ทิศทางหรือการเคลื่อนไหวของงาน

7. แบบฟอร์มที่ใช้ ตามที่ระเบียบ แนวปฏิบัติกำหนด

7.1 แบบคำเสนอขอรวมสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน

- 1) แบบ ร.1 แบบข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน
- 2) แบบ ร.2 แบบสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นการรวมสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน
- 3) แบบ ร.3 แบบแผนการรวมสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน
- 4) สำเนารายงานการประชุมผู้ปกครองนักเรียน
- 5) สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน
- 6) แผนการใช้ ที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และสถานที่ของโรงเรียนที่รวม / เลิกสถานศึกษา

7.2 แบบคำเสนอขอเลิกสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน

- 1) แบบค ขอเลิกสถานศึกษา (แบบ ล 1)
- 2) แบบกรอกข้อมูลพื้นฐาน (แบบ ล.2)
- 3) แบบสรุปการรับฟังความคิดเห็นของผู้ปกครองและชุมชน (แบบ ล 3)
- 4) รายงานการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน
- 5) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ 6) แผนการใช้ที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และสถานที่ของโรงเรียนที่

เลิกสถานศึกษา

8. กฎหมาย /ระเบียบที่เกี่ยวข้อง /เอกสาร /หลักฐานอ้างอิง

- 8.1 ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดตั้ง รวม หรือเลิกสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550 8.2 ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการขยายชั้นเรียน ของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2553 8.3 ระเบียบ / หลักเกณฑ์ / วิธีการประเมินศักยภาพและความพร้อมในการจัดการศึกษา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 8.4 พระราชบัญญัติการกำหนดขั้นตอนและแผนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น พ.ศ.2552
- 8.5 นโยบายการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการของโรงเรียนขนาดเล็กของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คู่มือปฏิบัติงาน การบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก

1. ชื่องาน (กระบวนงาน)

งานจัดทำแผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก

2. วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และประชากรวัยเรียนได้รับสิทธิและโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานเท่าเทียมกัน

3. ขอบเขตของงาน

3.1 การจัดทำแผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก

3.2 การดำเนินการด้านข้อมูลสารสนเทศโรงเรียนขนาดเล็กในเขตพื้นที่

3.3 การปฏิบัติงานตามแผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก การประสานงานร่วมกับโรงเรียน ชุมชน ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4. คำจำกัดความ

แผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง แผนดำเนินงานตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

5. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

5.1 ศึกษา วิเคราะห์นโยบายด้านโรงเรียนขนาดเล็กของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

5.2 ศึกษา วิเคราะห์สภาพแวดล้อม สภาพปัญหาและสภาพพื้นฐานของโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัด

5.3 จัดทำแผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1

5.4 ดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการเพื่อขับเคลื่อนแผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1

5.5 ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัด และสรุปรายงานผลการดำเนินงานต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

6. ระยะเวลาการปฏิบัติงานแต่ละขั้นตอน

ชื่องาน (กระบวนการ) งานจัดทำแผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก		สพท. กลุ่มนโยบายและแผน งานนโยบายและแผน		รหัสเอกสาร :		
ตัวชี้วัดที่สำคัญของกระบวนการ มีระบบบริหารบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพ						
ลำดับที่	ผังขั้นตอนการดำเนินงาน	รายละเอียดงาน	เวลาดำเนินการ	มาตรฐานคุณภาพงาน	ผู้รับผิดชอบ	
1	<pre> graph TD A([ศึกษา วิเคราะห์นโยบาย และแผนที่เกี่ยวข้อง]) --> B[ศึกษา วิเคราะห์ สภาพปัญหา ความต้องการจำเป็น] B --> C[จัดทำแผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กเสนอขอความเห็นชอบ] C --> D{กศจ.พิจารณาให้ความเห็นชอบ} D -- ไม่เห็นชอบ --> B D -- เห็นชอบ --> E[เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง] E --> F[สนับสนุนช่วยเหลือโรงเรียนขนาดเล็กให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ] F --> G([ติดตามประเมินผลและรายงาน]) </pre>	ศึกษา วิเคราะห์นโยบาย แผนที่เกี่ยวข้อง	1 เดือน		เจ้าหน้าที่กลุ่มนโยบายและแผน	
2		ศึกษา วิเคราะห์ สภาพปัญหา ความต้องการจำเป็น	1 เดือน		กลุ่มนโยบายและแผน และ คณะทำงาน	
3		จัดทำแผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กเสนอขอความเห็นชอบ	จัดทำแผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กเสนอขอความเห็นชอบโดยประชุมชี้แจงการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กที่มีนักเรียน ๑๒๐ คนลงมา	2 เดือน		กลุ่มนโยบายและแผน และ คณะทำงาน
4		นำเสนอร่างแผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กขอความเห็นชอบจาก กศจ.สุโขทัย	นำเสนอร่างแผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กขอความเห็นชอบจาก กศจ.สุโขทัย	1 เดือน		กลุ่มนโยบายและแผน และ คณะทำงาน
5		กศจ.พิจารณาให้ความเห็นชอบ	เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ แผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กที่ผ่านความเห็นชอบจาก กศจ.สุโขทัย ให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทราบ	1 วัน		กลุ่มนโยบายและแผน และ คณะทำงาน
6		เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	สนับสนุน ช่วยเหลือโรงเรียนขนาดเล็กให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ	ตลอดปี	หน่วยงานมีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ	กลุ่มนโยบายและแผน และ คณะทำงาน
7		สนับสนุนช่วยเหลือโรงเรียนขนาดเล็กให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ	ติดตามประเมินผลและรายงาน	ตลอดปี	หน่วยงานมีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ	กลุ่มนโยบายและแผน และ คณะทำงาน

คำอธิบายสัญลักษณ์ผังขั้นตอน จุดเริ่มต้นหรือสิ้นสุดกระบวนการ กิจกรรมงานหรือการปฏิบัติ การตัดสินใจ ทิศทางหรือการเคลื่อนไหวของงาน

7. แบบฟอร์มที่ใช้

ตามระเบียบ แนวปฏิบัติที่ สพฐ. กำหนด

8. กฎหมาย /ระเบียบที่เกี่ยวข้อง /เอกสาร /หลักฐานอ้างอิง

8.1 ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดตั้งยุบรวมหรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550

8.2 นโยบายการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการของโรงเรียนขนาดเล็กของ กระทรวงศึกษาธิการ, สพฐ.

8.3 นโยบายการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กของ สพฐ.